

An old point

1. Midrash, Vayikra Rabbah Emor 26:7

על חמש חטאות מת שאול:

"וימת שאול במעלו אשר מעל בד'" על שהרג נוב עיר הכהנים, ועל שחס על אגג מלך עמלק.
 "ועל דבר ד' אשר לא שמר" שלא שמע לשמואל, שא"ל "לשבעת הימים תוחיל עד בואי אליך" ולא עשה כן.
 "וגם לשאול באוב לדרוש," ששאל באוב.
 "ולא דרש בד' וימיתו," ויאמר שאול אל הכהן אסוף ידיך."

Shaul died for five sins:

- "And Shaul died for his trespass, trespassing against Gd" killing Nov, city of Kohanim, and sparing Agag, king of Amalek.
- "And for the word of Gd, which he did not keep" not listening to Shemuel, who told him, "Wait seven days, until I come to you," and he did not do so.
- "And he also asked of an *ov*, to seek" – he asked of an *ov*.
- "And he did not seek Hashem, and He killed him" – "And Shaul told the kohen: Gather in your hands."

Why will Shaul die in battle?

2. Abarbanel to Shemuel I 28:18

לא אמר בזה הריגת נוב עיר הכהנים על דעת המפרשים, לפי שהיו מבני עלי וראויים היו למות, ואין כן דעתי, כי עם היותם מבני עלי לא היה מותר לשאול להרגם, ולא צווה עליו מהקל יתברך ולא הרגם שאול מאותו הצד, כי אם בעבור שקבלו את דוד, ואם כן איך לא ניהס אליו הדבר הזה לעון? ובמדרש תנחומא (פרשת אמור) "אמר ר' יהושע דסכנין בשם ריב"ל, מלמד שהראה הקב"ה למשה ע"ה דור ודור ומלכיו, והראה לו שאול ובניו נופלים בחרב, אמר לפניו רבש"ע מלך ראשון שיעמוד לפניך ידקר בחרב? אמר לו, משה! ולמי אתה אומר זה? אמר אל הכהנים בני אהרן וגו'!" "ת"ר על חמש חטאות נהרג אותו צדיק, על שהרג נוב עיר הכהנים, ועל שחמל על אגג, ועל שלא שמר שיבא שמואל לגלגל, וגם לשאול באוב, ועל שלא דרש בד', הנה בראש מהעונות שנהרג שאול עליהם זכרו ענין הכהנים.

ודעתי בזה הוא ששאול חטא בג' דברים, הראשונה שלא שמע ולא שמר דברי ד' בגלגל, ועל זה נענש שלא תמשך מלכותו אחריו, והב' במה שלא עשה חרון אפו בעמלק כאשר חמל על אגג ויעט אל השלל, ובעבור זה נענש שיקצרו ימיו ושבחייו נמשח דוד למלך על ישראל שהוא עונש גדול מאד, והחטא הג' היה על שהרג את נוב עיר הכהנים, ומפני זה היה עונשו שמת הוא ושלשת בניו על ידי חרב בתוך המלחמה, כי אחרי ששפך דם האדם היה עונשו שבאדם דמו ישפך, ולולי זה לא היה שאול מת על ידי חרב והיה מותו ביד ד', ולא ימותו בניו לעיניו שהיה עונש נכפל.

וכל זה רמז לו שמואל בדבריו כאן, כי באמרו "ולמה תשאלני וד' סר מעליך ויהי ערך," אמרו על הריגת הכהנים, וחזור על מה שאמר "ולא ענני עוד גם ביד הנביאים וגו'," ולזה השיב שמואל "ולמה תשאלני וד' סר מעליך ויהי ערך," והיה זה בעבור שהרג את כהניו מגידי העתידות והנשאלין באורים ותומים...

It did not mention killing Nov, city of the kohanim, according to the commentators, because [the people of Nov] were from the descendants of Eli and they were meant to die. I disagree, for even though they were from Eli's descendants, Shaul was not allowed to kill them, and Gd did not decree that he do it, and Shaul did not kill them for that reason but because they accepted Dovid. If so, how could we not ascribe sin to him in this? And in Midrash Tanchuma (Emor): "Rabbi Yehoshua of Sikhnin cited Rabbi Yehoshua ben Levi: This teaches that Gd showed Moshe each generation and its kings, and He showed him Shaul and his sons fallen by the sword. He said, "Master of the Universe! Shall the first king to stand before You be stabbed by the sword?" He replied, "Moshe! To whom do you ask this? 'Speak to the kohanim, sons of Aharon, etc.'" "That righteous one was killed for five sins: For killing Nov, city of Kohanim, and sparing Agag, king of Amalek, and for not waiting for Shemuel to come to Gilgal, and for inquiring of an *ov*, and for not seeking Hashem." See, as the first of the sins for which Shaul was killed they mentioned the matter of the kohanim.

I think that Shaul sinned in three matters:

- (1) He did not listen and did not observe the words of Gd in Gilgal, and for this he was punished that his reign did not continue after him.
- (2) He did not act on His anger at Amalek, when he had mercy on Agag and swooped down upon the spoils, and for this he was punished that his life was abbreviated and David was anointed as king over Israel while he lived, which was a very severe punishment.
- (3) He killed Nov, city of the kohanim, and for this he was punished that he and his three sons died by the sword in battle. For since he spilled the blood of people, his punishment was that his blood was spilled by man. If not for this, Shaul would not have died by the sword; his death would have been by the Divine Hand. And his sons would not have died before his eyes, a double punishment.

Shemuel hinted at all of this in his words here, saying, "And why do you ask me, and Hashem has left you and He has been your enemy." This was about killing the kohanim, going back to what [Shaul] said, "And He did not answer me, also with prophets, etc." To this Shemuel replied, "And why do you ask me, and Hashem has left you and He has been your enemy." And this was because he killed the kohanim, who tell the future and ask of the *urim v'tummim*...

28:20-25 The Aftermath

3. Rabbi Amnon Bazak, **שואל בעין דור ב'**

Shemuel I 28:22	Bereishit 18:3	The plea to come eat
Shemuel I 28:22	Bereishit 18:5	Eat bread and gain strength
Shemuel I 28:24	Bereishit 18:7	The fat calf
Shemuel I 28:24	Bereishit 18:6	Kneading and baking
Shemuel I 28:25	Bereishit 18:16	Get up and leave

דומה שבדרך זו מבטא המקרא את המורכבות שיש בפרשה. שואל אמנם מכרית את האובות והיידעונים, אך נוהג במשך שנות מלכותו, ובפרט בפרק זה, בדרך פסולה. בעלת האוב, לעומת זאת, ששואל ייעד אותה להכרתה, מתגלה כבעלת חסד, ההולכת במידותיו של אברהם אבינו. אין בכך כמוכרן משום לגיטימציה למעשי האוב, ויחד עם זאת, מצטיירת כאן תמונה מעט יותר מורכבת של הנפשות הפועלות.

It appears that through this the text expresses the complexity of this section. Yes, Shaul destroyed the *ovot* and *yidanim*, but he acts throughout the years of his reign, and especially in this section, in a *pasul* way. The *ov*, on the other hand, whom Shaul marked for destruction, turns out to be a person of *chesed*, who walks in the ways of Avraham Avinu. This does not legitimize the *ov* deeds, of course, but with this it draws a picture that is somewhat more complex of the active players.

4. Radak to Shemuel I 28:19

ולפי הפשט: אף על פי ששמואל אמר לו שימות, לא יתכן שהיה בורח ויניח עמו במלחמה. ועל כל פנים היה לו לירד במלחמה אם למות אם לחיים:
And according to the simple read: Even though Shemuel told him he would die, it was not possible that he would flee and leave his nation at war. In any case he would have to go to war, whether to die or to live.

5. Talmud, Berachot 12b

כל העושה דבר עבירה ומתבייש בו, מוחלין לו על כל עונותיו... אורים ותומים לא קאמר משום דקטליה לנוב עיר הכהנים. ומנין דאחילו ליה מן שמיא?
שנאמר "ומחר אתה ובניך עמי." ואמר רבי יוחנן "עמי במחיצתי."

Anyone who sins and is embarrassed, he is forgiven for all of his sins... He did not mention the *urim v'tummim* because he killed out Nov, city of the kohanim. And how do we know that they forgave him from Heaven? As it says, "And tomorrow, you and your sons will be with me." Rabbi Yochanan said, "With me, in my portion."

6. Midrash, Vayikra Rabbah 26:7

כיון ששמע את דברי שמואל נתיירא שנאמר "וימהר שואל ויפול מלא קומתו ארצה ויירא מאד מדברי שמואל." אמר לו אבנר ועמשא "מה אמר לך שמואל?" אמר להם "אמר לי למחר את נחית לקרבא ונצח, ולא עוד אלא בניך מתמנין רברבין." נטל שלשה בניו ויצא למלחמה. אמר ריש לקיש: באותה שעה קרא הקב"ה למלאכי השרת ואמר להם, "באו וראו בריה שבראתי בעולמי! בנוהג שבעולם אדם הולך לבית המשתה אינו מוליך בניו עמו מפני מראית העין, וזה יוצא למלחמה ויודע שנהרג ונטל בניו עמו ושמה על מדת הדין שפוגעת בו!"
א"ר יהושע דסכנין בשם ר' לוי מלמד שהראהו הקב"ה למשה דור דור ושופטיו, דור דור ומלכיו, דור דור וחכמיו, דור דור ומנהיגיו, דור דור ומשניו, דור דור ושוטריו, דור דור ופרנסיו, דור דור וחומסיו, דור דור וגזלניו, דור דור ונביאיו, והראהו שואל ובניו נופלים בחרב. אמר לפניו "מלך ראשון שיעמוד על בניך ידקר בחרב?!" אמר לו הקב"ה, "ולוי אתה אומר? אמור אל הכהנים שהרג שהם מקטרגים אותו! שנאמר 'ויאמר ד' אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן.'"

Once he heard Shemuel's words, he was afraid, as it says, "And Shaul rushed and fell full-length on the ground, and he was very afraid due to Shemuel's words." And Avner and Amasa said to him, "What did Shemuel say to you?" He said to them, "He told me: Tomorrow you will go to war and win. Not only that, but your sons will be appointed as leaders." He took his three sons and went out to war. Reish Lakish said: At that moment Gd called His ministering malachim and said to them, "Come and see the creature I created in My world! Normally, someone goes to a party, he doesn't bring his sons with him [to spare them] from [*ayin hara*], and this one goes to war, knowing he will be killed, and he takes his sons with him and he rejoices about the attribute of justice that strikes him!"

Rabbi Yehoshua of Sikhnin cited Rabbi Levi: This teaches that Gd showed Moshe each generation and its judges, each generation and its kings, each generation and its sages, each generation and its leaders, each generation and its deputies, each generation and its officers, each generation and its sponsors, each generation and its muzzlers, each

generation and its thieves, each generation and its prophets, and He showed him Shaul and his sons fallen by the sword. He said, "Shall the first king to stand before You be stabbed by the sword?!" Gd replied, "To Me you ask this? 'Speak to the kohanim, sons of Aharon' whom he killed, who charge him!" As it says, "And Gd said to Moshe: Speak to the kohanim, sons of Aharon."

Two more notes from Rav Bazak

7. Yechezkel 21:26

For the king of Babylon stood at the branch in the road, at the head of the two paths, to perform sorcery; he polished the arrows, he inquired of the *terafim*, he gazed at the liver.

8. Rabbi Amnon Bazak, פרק יט (1) בריחת דוד

בהמשך הסיפור נעשה שימוש באביזר הקסמים השלישי של מלך בבל – החצים! נקודה זו משלימה את ההשוואה בין מיכל ויהונתן, בני שאול: שניהם אהבו את דוד; שניהם הצילוהו מיד אביהם על ידי שילוחו; וכעת נוכל להוסיף, כי שניהם גם השתמשו בכלים לגילוי עתידות תוך כדי סיועם לדוד.

Further along in the story, there is use of the Babylonian king's third means of sorcery – the arrows! This point completes the symmetry between Michal and Yehonatan, children of Shaul: Both loved David; Both saved him from their father by sending him away; and now we can add that both used tools which reveal the future as part of aiding David.

9. Rabbi Amnon Bazak, שאול בעין דור ב'

15:19	Shemuel	Why didn't you listen to Gd
19:5	Yehonatan	Why are you trying to kill Dovid, who is innocent
20:32	Yehonatan	Why are you trying to kill Dovid, who is innocent
24:9	Dovid	Why do you listen to those who say I want to harm you
26:18	Dovid	Why are you pursuing me, I could have harmed you and didn't
28:9	Ov	Why do you want me killed?
28:12	Ov	Why did you deceive me, you are Shaul!
28:15	Shemuel	Why did you agitate me, summoning me
28:16	Shemuel	Why do you ask me, Hashem has left you

ניכר שלא רק שמואל ודוד, יונתן ובעלת האוב, מפנים כלפי שאול את השאלה. המקרא עצמו הוא זה שזועק כלפי שאול "למה?!" תשע הפעמים בהן מופנית מילה זו כלפי שאול מבטאות את התסכול המתמשך מהתנהלותו של הבחור הגבוה משכמו ומעלה מכל העם, שלא עמד באתגרים שהוצבו בפניו, ונגרר לשורת מעשים חסרי אחריות. כלום לא יכולת לפעול אחרת? מדוע לא הצלחת להגשים את הפוטנציאל שהיה טמון בו? למה נכשלת בטעויות כה גסות? למה?!

It is visible that not only Shemuel and Dovid, Yonatan and the Ov, turn the question to Shaul. The text itself cries out toward Shaul, "Why?!" The nine times that this question is put to Shaul express the ongoing frustration with the conduct of this youth who is head and shoulders above the nation, who did not stand up to the challenges placed before him, and who was drawn into a series of irresponsible actions. Could you not have done otherwise? Why did you not succeed in realizing the potential within yourself? Why did you stumble in such coarse mistakes? Why?!

Review Questions

Introduction

- 1) What is the main theme of the chapter?
- 2) Where else do we find Ov referenced in Tanach, aside from the prohibitions?
- 3) What does an Ov do?
- 4) Is Ov real?
- 5) Why does the Torah prohibit Ov?

28:3-6 Philistine invasion, Shaul's desperation

- 6) Why do we reiterate that Shemuel has died?
- 7) Why do we mention Shaul's campaign against necromancy?
- 8) Why won't Hashem respond to Shaul?
- 9) How can Divrei haYamim I 10:13-14 say Shaul didn't seek Hashem? 28:6 says he did!

28:7-10 Shaul seeks an Ov

- 10) Why does a midrash say the Ov is Avner's mother?
- 11) Why does a midrash say Shaul's escorts were Avner and Amasa?

28:11-14 Summoning Shemuel

- 12) Where does a midrash see support for the idea that Moshe came up with Shemuel?
- 13) How did the Ov know it was Shaul petitioning her?
- 14) How did the Ov know it was the spirit of Shemuel?
- 15) What might we learn about the afterlife from Shemuel's appearance and speech?

28:15-19 Shemuel's message

- 16) Why is Shemuel agitated?
- 17) Why does Shaul think Shemuel will answer, if Gd did not?
- 18) Why should Shaul's sons die for Shaul's sins?
- 19) Why should the nation fall to the Plishtim for Shaul's sins?
- 20) Did Shemuel really come up and speak to Shaul?
- 21) Why will Shaul die in battle?

28:20-25 The Aftermath

- 22) What might we learn from the similarity of the Ov and Avraham in their chesed?
- 23) Is there something to be learned from Shaul going to fight?